

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Remittance a rozvoj: analýza remitencí proudících z Česka do Vietnamu

Autor práce: Le My Linh

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Hlavním cílem práce bylo rozpracování tématu sociálních remitencí pomocí kvalitativního výzkumu u vybraných rozvětvených rodin – migrantů v Česku a jejich dalších rodinných příslušníků ve Vietnamu. Tři základní výzkumné otázky zněly: Jaké jsou hlavní rysy potenciálních sociálních remitencí vietnamských migrantů v Česku? Jaká je charakteristika skutečných sociálních remitencí přenesených migranty v Česku na rodinné příslušníky ve Vietnamu? Jaké jsou spojitosti zasílaných finančních a sociálních remitencí na případu vietnamských migrantů? V širším pohledu je sledována povaha transnacionálních vazeb mezi zemí migračně cílovou a zdrojovou. Autorka staví výzkum na prověření několika hlavních premis, přičemž vychází z relevantních analýz, konceptů nebo dílčích subkonceptů zejména autorů Levitt, Carlinga, Grabowské, Isaakyan a Triandafyllidou či Boccagni a Decimo.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Autorka načetla vhodnou literaturu a cituje cca 120 různorodých titulů. Pokrývají jak širší témata transnacionalizace či migrace a rozvoje, tak užší studie věnující se zejména sociálním a v menší míře i finančním remitencím. Výběr literatury je dostačující, v onom užším vymezení pokrývá to podstatné, co na poli studia sociálních remitencí bylo doposud publikováno. Oceňuji daný výběr, ale zejména selekci konceptů a subkonceptů, z nichž některé jsou autorkou poté zapracovány do vlastní analýzy a zkombinovány do jakési koherentní kostry, o kterou se autorka opírá a jejíž „pevnost“ pak také testuje ...

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Základem vlastního empirického výzkumu je hloubkový polostrukturovaný rozhovor. Při přípravě tematických otázek byl aplikován kombinovaně deduktivní a induktivní přístup. Šetřena byla vždy dvojice informantů z jedné rodiny, přičemž jeden působí jako migrant v Česku zatímco druhý pobývá ve Vietnamu. Rozhovory probíhaly pomocí mobilního telefonu přes různé aplikace. Účelový výběr, vlastně jediný, který přicházel do úvahy v daném výzkumném designu, stanovoval některá kritéria nutná pro vstup do výzkumu (zejména vietnamská státní příslušnost a narození ve Vietnamu, délka pobytu nejméně jeden rok v Česku, plnoletost, rodina ve Vietnamu, kontakty s touto rodinou a ochota zapojit se do výzkumu). Výzkumný vzorek tvořilo celkem osmnáct informantů (tři muži a šest žen žijících v Praze a Brně a pět mužů a čtyři ženy žijící ve Vietnamu). Oceňuji, že autorka věnovala pozornost často zapomínaným aspektům metodologie – etice výzkumu a reflexi pozice výzkumníka

ve výzkumu. Přestože díky danému výběru nelze zjištěné poznatky zevšeobecňovat, jedná se rozhodně o výsledky užitečné a přínosné.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Hlavní nástrojem výzkumu byla analýza interview, která byla podpořena využitím softwaru MAXQDA (otevřené kódování, metoda vytváření trsů, zachycení vzorců a metoda kontrastů a srovnávání). Struktura analýzy kopíruje témata otázek, kladených v interview a jde zejména o: pozadí života informantů – motivaci k migraci, rozdělenou rodinu, vztah k Česku, budoucí plány a možný návrat, pozici migranta v Česku; fázi nabývání (potenciální sociální remitence) – normativní struktury, systémy praxe a sociální kapitál; transnacionální přenos sociálních remitencí a fázi šíření (skutečné sociální remitence). Speciální pozornost pak byla věnována faktorům ovlivňujícím šíření sociálních remitencí a jejich vazbě na remitence finanční.

Výsledky poté byly také konfrontovány s již definovanými premisami a s nimi souvisejícími koncepty. Velmi vhodně autorka zapracovala i diskusi o autenticitě a důvěryhodnosti, stejně jako limitech, daného výzkumu.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Závěry jsou shrnuty v kapitole 5. – pod názvy Výsledky ve vztahu k výzkumným otázkám, dále Diskuzi a Závěrech. Autorka v těchto třech částech práce výstižně sumarizuje výsledky analýzy, které dále konfrontuje s užitými koncepty. Tento text, stejně jako ostatní kapitoly, je logicky strukturován a informace shrnuje jasně a kultivovaně.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

Formální zpracování je na standardní úrovni. Český jazyk není úplně dokonalý, nicméně malé chyby nebrání porozumění. V některých, spíše sporých případech, dochází k překladu „odborné terminologie“, což zaslouží pochvalu, nicméně výsledek může někde být problematický, resp. určitě hoden další diskuse (např. výraz „pojišťovací motivace“).

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (*vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Práci hodnotím velmi pozitivně. Autorka si jasně definoval cíle, stanovila výzkumné otázky, metodologii i metodiku sběru a zpracování dat, tedy související analýzy. Nelehký výzkum poté úspěšně realizovala. Cením si zejména: a) Výzkumného designu, který umožnil prověřit na

mikroúrovni „anatomii zrodu a existence sociálních remitencí“ v rodinném kontextu v zemi cílové i zdrojové, b) získaných poznatků, které jsou jedinečné a posunují pochopení složitého procesu nabývání a přenosu sociálních remitencí – jde zejména: 1) o potvrzení duality typu remitujících - o jejich rozdělení na skupiny s prvotním zájmem o „rodinu“ versus „komunitu/společnost“, resp. typy „pragmatik“ versus „inovátor“ (se všemi stanovenými rozdílnými charakteristikami); 2) o nalezení a specifikaci faktorů, způsobujících přijetí nebo nepřijetí jednotlivých vybraných typů sociálních remitencí (viz tab. 6); 3) potvrzení a zdůraznění vlivu geografického kontextu (zde Vietnamu), který důležitě modifikuje chování migrantů ve vztahu k přijetí (v zemi cílové) sociálních remitencí, jejich šíření a následnému využití sociálních remitencí v zemi migračně zdrojové. V neposlední řadě oceňuji to, že autorka logicky navázala a rozvinula poznání již dosažené jinými albertovskými výzkumníky.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jak by autorka dále pokračovala ve výzkumu sociálních remitencí – např. v případném doktorském studiu? Má toto téma svůj další potenciál? Pokud ano, proč?

Datum: 6. 9. 2021

Autor posudku: Dušan Drbohlav

Podpis: